

Aannuraalluagivagait Hanalrutiliuqniqlu
Hulidjutikhamut Maligutit

Δερεδ/ερεδ
Pitquhiliqyikkut
Department of Culture and Heritage
Ministère de la Culture et du Patrimoine

TITIRAQVIGIYAUYUT ILUANI

Kangirhidjut	1
Hivunikhaliuqniq	3
A. Hivunikhaliuqniq Hulidjutikhamut titiraq	4
B. Hulidjutikhamut Tutqikhaiyi	5
C. Tutqikhaiyit Havaakhait titiraq	6
D. Hivunikhaliuqtut Pivikhaatigut	7
Hulidjutikhamun Maniktaqtuutit	11
A. Uktuutikhaq	12
B. Havaakhmut Upalunggaiyaiyut	19
C. Nunallaami Ikayuut	20
D. Nunallaami Ikayuqtiuyut	21
Upalunggaiyainik	23
A. Qiniqhiayut Ilauyuqhanik	23
B. Humi Pinaqqat	24
C. Havaktiit	25
D. Naunaitkut Havaktarnik	26
Hulilirumik Maligaghalit	27
A. Idjuhikhat	27
B. Aanniqtailiniq	28
Iniqtiridjutit	29
A. Halummaqhinik	29
B. Tutquumayuqhat Tamayat	29
C. Naunaiyainik	29
D. Quviahuutigiyakhaq	30
E. Titiqqidjutit	30
F. Tukhiutikhat	32
Aannuraalluagivagaitnik Hanalrutiliuqniqlu Naunaitkutaq	33

Aannuraalluagivagait Hanalrutiliuqniqlu | Hulidjutikhamut Maligutit

Hapkuat maligutit piliuqtauhimayut ikayuutikhanik taapkunanut aullaqtirumayunut ingilraat aannuraalluagivagaitnik hanalrutili-uqniqlu pinahuarutimik.

Pitqubhiliqiyitkut ikayuliqpagait hulidjutikhaqagumik pitqubhitigut taapkunanut inirnikhanut inuulrammiinutlu tamaani Nunavunmi. Inirnikhanun Inulrammiinunlu Havakvia aullaqtikpaqtut iliktiliurnir-mun 2008 mi. Taimaatun iliktiqnikkut pidjutivaktut hitamani nunallaani. Taimaatun inirnikhat ayuirhautiut inulrammiinut ilihimayamingnik tammaqtailiplugit inggilraangnitat aannuraaliuqniq tuktunik amikniq atuqhutik nattingniklu. Puiguqtailidjutivaktuqlu ilihaiyinirmun nalunggitamingniklu inirnikhat ayuiqhaitiplugit inuulrammiit, imaalu inulrammiit ilitturiyaanginni q huuq anginiqaqtuq piyaami qauyihimanirnik.

*“Hivunikhavut inuulrammiit.
Ilihaqtaqhavut pipkaikuplugitlu
nanminirilugit Inuit Qauyimayatuqainnik
taimaatuntauq inmi pidjutiniarmatta
hivunikhainnut”.*

Mariano Aupilardjuk, Inirnighaq, Inuit
Qaujimagatuqangit Katimadjutaa
Saipitappa 1999

Ikayuqtauayut Pitkuhiliqiyitkunnit

Inirnikhanun Inulrammiinunlu Havakvia itqaumagikpiangmagu piliurnirmun haffumingga maligutikhamik. Taimaatun ikayuutigiyau-niarmagit aullaqtiriami hulidjutikhamun. Una titiraq talimanik pivikhaqaqtuq hapkuningga:

1. Hivunikhaliuqniq
2. Hulidjutikhamun Maniktaqtuutit
3. Upalunggaiyainiq
4. Huliligumik Maligaghalit
5. Iniqtiridjutit

Tamaita taapkuat tallimauyut tunihiniaqtuq ihumagitjutikharnik havaliruvit aullaqtirinirmun aannuraalluagivagaitnik hanalrutili-uqniqlu. Ilaliutihimayutlu uuktuutigiyauyut titiqqanutlu. Atuinnari-aqaqtahi ihuagiyarnik.

Ihuaqtumik Aittuqqagin!

Aullaqtiqtinatin aannuraalluagivagaitnik hanalgutiliuqniqmiklu pinahuarutimik, apiriyakhauyutin Ilingnut:

- Nunamiutiqatigiyatin hulidjutikhamik piumavaat?
- Inirnikhat ilauyumavat?
- Inulrammiit ilauyumavat?

Haffumingga hulidjutikhanut Inirnikhaq ilihainiaqtait inulrammiit anginiqaqtuqlu naammagiyaukpat nunallaamit. Inirnikhat uqarniaqtait qanuqtut ayuirhaqhimayut piliuriami hunavalungnik, ayuirhaqhutik uuktuqhimmaaqtuqhutiklu.

Tamaita arnaruhiit uuktuqhimmaaquyauvaktut aannuraaliuriami atiginik, kaminik, hilataani aannurait iluvruaniklu. Ayuirhimayauyughat mirhuriami tamainnik ihariagiyaayunik aannuraanik.

Piyauhimayug Oral History Collection nit

Qun'ngiaqattaqhugit Inuinnait inuulramiq ayuiqhimayug ihuaqhaffaangnirmun hanalrutinik upalunggaiyainirmunlu. Inulrammik ayuiqqat qun'ngiaqhuni igluliurnirmun, qamutiliurnirmun angunahuarnirmunlu uuktuqhimmaaqtuqhaq uuktuquyaugumi ayuiqtaminik.

Piyauhimayug Oral History Collection nit

A. Hivunikhaliuqniq Hulidjutikhamut

Turaanganiq:

Hulidjutikhaq:

Tamayat / Hanalrutit:

Humi Pinaqhimayut:

Aullautjutikhat:

B. Hulidjutikhamut Tutqikhaiyi

Hulidjutikhamut tutqikhaiyi anginiqaqtumik havaaqaqtuq nakuuqpi-aqtumik pitjutiyaami aannuraalluagivagaitnik hanalrutiliuqniqniklu piliuqhutik. Hivulliqpaagilugu qinirhiaqqaqlutik tutqikhaiyikhamik ilaupkaqtaulunilu tamainni hulidjutainni – aullaqtirninganit iniqtirutaanut.

Ilanggit havaakhait tutqikhaiyip ukuangguyut:

- Qinirhialutik ilihaiyikhanik
- Qinirhialutik inulrammiunik ilauyaaginni
- Katimaqatigilugit Inirnikhat, qungiaktavaktunik, ilauyut, nunallaamiutatlu
- Munarilugit hulidjutikhamut maniliqidjutait
- Titiqqiviliqinikkut havaanggit
- Titiraqluni titiqqidjutinik

Anginiqaqtuq hulidjutikhamun tutqikhaiyi munarittaqaqtait havaakhait.

Tutqikhaiyip idjuhiit nakuuyuqhat taapkuningga:

- Tuhaqtipkainirmun uqaqhuni titiraqhunilu
- Upalunggaiyaittaqtuqhaq
- Inuqhimayalutik
- Hulidjutikhanutlu iniqtiqtigiluni

Tutqikhaiyi illitturiyaqhait Inirnikhat havaaqaqhaitnik:

- Havaangga Inirnikhap – ilauyumaqpiqqat ikayurniaraluaqqatlu hulidjutikhamun?
- Havaangga Inulrammiup – pittiariniaqqat ayuiqhagumavatlu?

C. Tutqikhaiyit

Havaakhaq / Hunauyuq Havaakhaq:

Havaakhait inuit hulinniנגmanggaatu:

Upluqhiutikkut Pidjutittiaqluni:

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

Tamayakhat ihariyavut:

Tamayat hadja pihimayavut:

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

Hunavaluit maningnik akikhautikhailiutun.

Atuqtakhagitnik (taapkunanik; miqhuutikhat, qiut, amiit aadlatlu hunavaluit.):

Tamayat:

Inikhaq/igluqpamut akikhaanut:

Aullautjutikhat:

Ilihaiyit/aullautiyit:

Tutqikhaiyi/Uqaqtiyuq:

D. Hivunikhaliuqtut Pivikhaatigut

Upalunggaiyaitillutin aannuraalluagivagaitnik hanalrutiliuqniqlu pinahuarutimik hivunikhaliuqtuqhauyutin; iniqtigutainnik takuyumayarnik hulidjutingmingnit. Qanuktut ikayuutauniaqqa ilauyunut?

Hivunikhaliurutikhat ihumagiyakhaugaluat taapkuangnguyut:

- Pivalliavialiuqlutik inungmiuttiaqtiariami hulilukaaqatiriittiaqtigun;
- Ilihailutik aannuraaluagivagaitnik hanalrutiliuqniqmiluunniit;
- Piqparikpiaqlugu pittiarinmunlu pitkuhiq inmilu pittiarinmun;
- Sikuugiaffaaqtittinahuaqlugit sikuuguiqhimayut;
- Hivuliqtiit tuhaqtipkainirmunlu havaanggit pivikhaqaqtiqlugit;
- Pivikhaqaqlutik Inirnikhanut ilihaiyaamingni inulrammiinnut;
- Inuktitut tainiit pitkuhiitlu qauyinahuaqlugit Inirnikhanit; imaalu
- Ilittuqhaqlugit qangaraalungmin idjuhiit hivulivullu.

Ayuqhautiqaliguvit ayurnaqhiuqluunniit, nakuuniaraluaqquq ihumaluruuffi hivuagun ayuqhaudjutauttaaqturnik – taima ayuqhaut tikitpan ikayuutauniarman (imaakaffuk. Ilihaiyi aannialiqqat, hulidjutikhaq maniiikumluunniit hulidjutikhamun).

Hapkua ilanggit Inirnikhanun Inulrammiinunlu Havakviata takudjutivaktut ayuqhautigivaktaitluunniit:

- Iiktirutikhaingman – titiraqmik atuqpaktut.
- Maniiqihuni hulidjutikhamun, talvuuna havaktiit ilauyutlu anggiqatigiikikutik piniaqtait piluqtamingnik pilugitlu ilakuit.
- Ilihaiyi ilaulimaingman talvuuna ilauyut havaqatiriikikutik pivaktut.

Taapkua ilanggit pidjutiniagungnaqhiyahilu. Aadlanik himmautikhainnik pivikhaqaqpaqluhi puiguqniaruffi piikqatluunniit hunavaluit.

1. Uuktuutikhaq titiralirungni ilaliutihimadjavatit hapkuningga:

- Hunauyuq turaangayat?
- Qanuriliugniaqtut?
- Qaffinik ilihaiyiqarniaqqit/tutkiqhaiyiniklu qaffitlu ilauniaqtut?
- Naunaiklugu hivitunikhaa hulidjutimi?
- Inirumik hulidjutikhamut, humik niriukpit ayuingniaraluaqqat ilauyut hulidjutimin?

2. Huuq pidjutinahuaqtut hulidjutikhamut?

Turaanganiq:

Havaakhaq / Hunauyuq Havaakhaq:

Havaangga hulidjutaa:

Tamayat / Hanalrutikhat:

Igluqpaq / Humi:

Aullautjutikhat:

Aullaqtiriame aannuraalluagivagaitnik hanalrutiliuqniqlu hulidjutikhainnik, maniqatquqhauyutin.

Ilaliutikhaqlu uuktuutitut maningnik Pitqubiliqiyitkunnit, pitquyayut taapkuat havaqatiriiktut takuyaqtuiyakhait aadlat katimayit ilaliutikhamingnik maningnik aadlaniklu maningnik ikayuu-tikhainnik. Ithumagilugit ilanggit Nunavut Kavamaita havakviit ilauniariakhaita titiralirungni uuktuutikhat:

Uqaqatigilugit inuit nunaqni alatlu ikayugahuat ikayukatigiiktutlu naunaiyagiangni ikayuqtikhangnik. Uqaqatigitlu nunangni Kavamat Havaqatigiikhaiyi ilitugivaliagianganani alat maniqarniit Kavamatkunin Nunavutmi.

Aadlat paannat ikayuqtiuyitlu ikayuyuqtut tuniqhaiplutik hunavalungnik, ikayuutikhat aadlanikluunniit ikayurutikhat atunnariaqaqtain – uqaqatigilugit amigaiqnahuaqlugit hivayaqlugitluunniit katimayitnik.

A. Titiraqluhi uktuutikhamik Pitquhiliqiyikkunnut

1. Kituminmi nakuutqianiaqqa hulidjutikharnut?

Ilitugitiagumaguvin hapkunani Piquhiliqiyikkut Aittutiit Ikayuutillu
Ilinniarutikhat piinagialgit hamanai : www.ch.gov.nu.ca

Inirnikhat Hulidjutikhainnut Maniktaqvia

Inulrammiit Hulidjutikhainnut Maniktaqvia

Inirnikhat Inulrammiitlu Katimayiita Maniktaqvia

Inirnikhat Hulidjutikhainnut Ikayuutait

Inulrammiit Hulidjutikhainnut Ikayuutait

Inirnikhat Inulrammiitlu Igluqpainnut Ikayuutit

Inggilraangnitanut Maniktaqvia

Nunallaami Naalauktikkut Maniktaqvia

Mikhanik Hanauganik Titirauyaqtunik Atutuuyarnikkutlu Ikayuutit

Ilitturinahuarnirmun Nunaitnik Atiinnik Ikayuutit

Inggilraangnitanut Ikayuutit

Pitquhitigun Tuhapkaingnirmunlu Hulidjutikhait

Inggilraangnitanik Igluqpaita Ikayuutait

Naunaiyaqlugit kitumun uukturniaqhimayutin:

Inggilraangnitaniq Pivikhait

- Inggilraangnitanut Maniktaqvia
- Nunallaami Naalautikkut Maniktaqvia
- Mikhanik Hanauganik titirauyaqtunik Atuqtuuyaqtunikutlu Ikayuutit
- Ilitturinahuarnirmun Nunait Atiitnik Ikayuutin
- Inggilraangnitaniq Ikayuutait
- Pitkuhitigun Tuhapkainirmunlu Hulidjutikhait
- Inggilraangnitaniq Igluqpaita Ikayuutait

Inirnikhat Inuulrammiitlu Hulidjutikhainnut

- Inirnikhat Hulidjutikhainnut Maniktaqvia
- Inuulrammiit Hulidjutikhainnut Maniktaqvia
- Inirnikhat Inuulrammiitlu Katimayiita Maniktaqvia
- Inirnikhat Hulidjutikhainnut Ikayuutait
- Inuulrammiit Hulidjutikhainnut Ikayuutait
- Inirnikhat Inuulrammiitlu Igluqpainnut Ikayuutit

IHMALUGU: Apikhilutit uuktuutikhamik tahapkunanut:

- Inggilraangnitanut Igluqpaup Manikhalluanik
- Ihivriuriami Inggilraangnitaniq Maningnik Ikayuutait
- Makpiraaliqivikhainnut

Tamaita nanminiqarmatta titiraqqanik

Kitumun uqauhitigun tuhapkaiyumayutin

- Inuktitut
- Inuinnaqtun
- Qaplunaatun
- Uiviititun

2. Uukturniaqqin Avaliittumik katimaluhiluunniit/Katimayii?

Uuktuqtup Naunaitkutaa

Ilangga A: (UUKTUINNAINNAQTUMUT)

Uuktuqtup Atia: _____

Titiqqidjutaa: _____

Nunallaaq/Naunaitkutaa: _____

Hivayautaa: _____

Faaksiutaa: _____

Qaritauyaa: _____

* Anggiktauyut pitqyauniaqtut SIN nampaanik annivianiklu akiliqtauyaaginni.

Ilangga B: (KATIMAYIUGINNAQ)

Atia Katimayiyup: _____

Titiqqidjutaa: _____

Nunallaaq/Naunaitkutaa: _____

Hivayautaa: _____

Faaksiutaa: _____

Qaritauyaa: _____

Katimayiihi atiliurhimakpat maniliurnahuaqgittuni, ilaliutitjavahi Titiraa

Atiliuqtauhimadjutaata tunihiluhilu: _____

Atiliuqtauhimadjutaata Nampaa: _____

3. Kina uqaqatigiyauyughaq Tutkiqhaiyngguktuqlu- unniit hulidjutikhaffingni?

Katimayiyini Takuinnarialiq:

Hivulliq Atia: _____

Kinggulliq Atia: _____

Himmautaa: (Tamainnut Inungnut Katimayiimunlu)

Hivulliq Atia: _____

Kinggulliq Atia: _____

Havangga: _____

Hivayautaa: _____

Faaksiutaa: _____

Qaritauyaa: _____

B. Havaakhat

Hunauyut tamayat pihimayatin hadja:	Piyukhat:

Havaakhaq:

Hivitunia qanuritpa:

Tutkiqhaiyi/Aulapkaiyi:	Havaakhaq:

Ilauñarungnaqhiyut:

Maniit Atuqtauuyuqhat:

Tamayat akiliriiktauhimayut:	Tamayat Akiliqtauuyuqhat huli:

- Nunallaami Munaqhiliqiyikkut Inuliriyikkutlu
- Sikuuqviit
- Angguhiqiyiit
- Paliihimatkut
- Ulapkipkaiyit
- Haamlatkut
- Inirnikhat Inulrammiitlu Katimayiit
- Kitkutmilu.

D. Nunallaami Ikayuqtiuyut

Nunallaami Ikayuqtiuyut katimayiuyut inungnik ikayurumayut aan-nuraalluagivagaitnik hanalrutiliuqniqniklu pinahuarutimi. Piqariami hulidjutikhat ikayuutikhamik nunallaamin, takuyaqtuiyaqhatin ilang-git katimayiuyut. Taapkuangguyut nunallaami ikayuqtiuyut ataani titi-rarhimayut:

- Inirnikhat Katimayiit
- Anguyaktinguat
- Inulrammiit Katimayiit
- Inuuhiliriyyitkut
- Arnait Katimayiit
- Aadlatlu ikayuqtaaqut katimayiuyut
- Nunallaani Maligaliuqtiit

A. Qinikhiayut Ilauyuqhanik

Anggiktilaatigun hulidjutikhamut maniliqidjutinutluunniit ihumaliungniaqtut aadlanikluunniit, tamaita piyumayut ilaulimaittut aannuraalluaqgigavaitnik hanlarutiliuqnikkut pinahuarutimi.

Mamianaugaluaq, ihumaliuqtuqhauyutin kitut ukiutigut ilauniaqtut kitkunikuunniit inuit ilaupkagumayatin hulidjutikhamun. Ilauyaaqtungnaqhiut taapkuat ihumaliudjavatit:

- Ukiukaqtut inulrammiit 12lumin 30mun
- Inirnikhat
- Anggutainnaitnik arnainnaqniqluunniit katimalutikluunniit
- Qayarnaqhiut inulrammiit arnat anggutillu
- Avaliittumik angayuqqaanguyut
- Aadlat katimayit (ilihaiyikhaittut tamayaittutlu, qanungmilu)
- Sikuurungnaiqtut (humaanggittut ukiunggit)

Naunairuvit kitkunnik ilauyuqhat ihumaliuqtuqhauyutin kitkunnik ilauyumayunik. Tuhaqtipkailutin nunallaami naunairiami ilauyumayunik atiliuqtipkaqlugit titiqqamun.

Ihumaliuliqqat kitkut ilauyuqhat, katimayiiliuqlutin qun'ngiariami kitkut ilauyaqhainnik ilauyumayunut. Ihumaliungniaqtuq hulidjutikhamut tutkiqhaiyi, havangnahuaqtutlu talvani ahikpani nunamilu ilihaiyikhat ihumaliuqtuqhat kitkunnik ilauyuqhat. Naunaiguffi ilauyuqhanik, aadlanik atiinnik ilauyumayunik pihimayuqhauyutin ilaulimaittuqaliquat atiitniklu ilihaiyikhanut pitquhitigut, ilaulimaitpaligumik talvuuna.

Ihuangniaqtuq naunaitkutaitanik piguvit ilaunahuaqtunut.

Taapkuatut:

- Nakuungitjutaativaktukkut timimun (allergies)
- Aanniarnikkut illitturipkaitjutinik
- Sainiqhimayunik angirutinik ilauyumakpatta (angngayuqqaamin munaqtimitluunniit ilaunahuaq nukaqhiuqpat)

B. Humi Piniagqat

Naunairiami humi piniagqat hulidjutikhamun, ihumaliuqtuqhauyui hunaungmangaat ihumagaghauyuq hulidjutimut **humi piyukhat, inikhaqqaqqa tamayaliqlu.**

C. Havaktiit

Havakpiayuqtunik piyuqhat havaktikhanik nakuuyumik hulidjutikhamun piyaami. Ilauyumakpiaqtunik piyuqhat iniqtigutimut tik-itlugulu hulidjutikhaq. Taimaatun hulidjutikhamut upalunggaiyainik, pivalliaqunia ihivriungninggalu qanuktut pittaaghaita ihuagiyauhungukman talvuuna.

Taapkuangguyungnaqhiut havaktikhat:

- Hulidjutikhamun Aulapkaiy
- Munaqti / Tutqikhaiyi
- Inirnikhat Pitquhitigun
Ilihaiyikhanik

Puiguqtailuhi naunaitiaqlugit havaakhanggit havaktiit naam-magiyaulutiklu havaktikhanut havaakhainnik tamainun.

Ihumaliuqlutin qanuqtun havaktikhanik pinniaqqin. Katimayiqarniaqqa tutqikhaiyiluunniit tikkuangniaqqa havaktikhanik? Tamainnun havaakhat, ihumaliuqlutin qanurittunik ayuittainnik piqariaghaita havaakhanut naammagiyaminun pidjutilugit. Imaakaffuk, ilihaiyikhamik qinikhialiruvit, nalvaaqhi-uyughayutin inungmik nalunggittainik aannuraaliuriami hanalrutiliuqtaaqtunikluunniit (taapkuninga ulut, naulanik, ammiqid-jutikhaniklu, hunavalungniqlu).

Havaktikhaqaliguvit, maniit, humi pinahuaqtuhi ikayuutikhatlu naunaigumik, hadja upalunggaiyaqtuqhauyuhi aullaqtiriami hulidjutikhaq. Ilihimaluhi hulidjutikhahi hivunikhait imaalu titirarhimalugit titiqqami naunairiami maliktaugiakhaita hivunikhait.

A. Idjuhikhat

Ilautinnatin hulidjutikhamun puiguqtailutin ilitturinahuaqlugit ilauyut maligutikhat qilamiurutiqaqpatlu maliklugit maligutikhat. Pittiaquplugitlu tamaita ilauyut ihumaginggillugit ukiunggit, ukpiriyainnik, arnauqpat anggutaupatluunniit, qanuritaaqhaa inungmiuliraanggat auffangajutiqaqqalluunniit. Ilauyumaliriaginnilu inulrammit ilaupkaqlugit maligutikhaliuligumik. Taimaatun ikayuu-tauniaqtuq maligutikhamik hulidjutikhamut.

Ihumaliuqtuqhauyutinlu ihuaqtunik huaqtuinirnik taapkununga kukiktunut, ninggaktunut, imiktut/hiraaqluqtun, ahiruqtuiyut, aallanilu. Ihumagittiaqulugulu igluqpak inungnutlu talvaniittut.

*Inuuqatigiittiarniq: pittiaqatiriiktut, pittiangniq munarittiakhutiklu tamayainnut inikhamunlu puiguqtaghaunggittut. Nakuuyuq uqautigiyaami hamna aullaqtilihaaliqqat pinahuaruti. Inirnikhaq uqagumi inulrammiinnut qanuqtut Inuuqatigiiniq pidjutivaktait atur-nahuaqhugit, taimaittunik uqaqvigiyaait imaalu takudjutinahuaqlutik pittiarinmun.

B. Aanniqtailiniq

Aghuuktakhat anniqtailinirmun, mighaagut havagutikkut alakkiinik hanalrutinik alruyaqtuqtuniklu. Humi piqarumi hulidjutimi atuqnikkut alruyaqtuqtunik hanalrutinik qayarnaqtutluunniit ilauyunut, munaqtikhaqhi idjavuq naunaitpiaqtunikluunniit maligutikhanik atugiamingnik alruyaqtuqtunik hanalrutinik aanniqhi-maittumik.

Iniqtiriame hulidjutikhat, ataani titirarhimayut maligutikhat tutqikhayi ilauyutlu maliktaqhainnik:

A. Halummakhnik

Halummaqtitjavahi humi huliliuqpaqtaffingni iniqyuqiliguffi hulidjutimun. Iqqakutit niqitlu piiqtaudjavut mamailimaittaangginni taimaitugulu qanuqtut pidjutihimayaani talvunggaugaffi.

B. Tutquumayuqhat Tamayat

Nakuutqiyauniaqtuq halummagumikkiq ihuaqtumiklu tutkugumikkiq tamayat (ilvit piutigigungni katimayiitluunniit piutigigumikkiq) tammaqtailiyaami. Ihivriuqlugit qaffiuyaaqhait hunauyutluunniit ilitturihimayaanggat hunauyut tamayat pidjutinnahi aadlamik hulidjutimik aannuraaluagivagaitnik hanalrutiliuqniqluunniit pinahuarutimik.

C. Naunaiyainiq

Naunaiyainiq ikayuutauniaqtuq kitut nakuuyumik pidjutiyut kitutlu nakuuhivalliauyuhayut. Upalunggaiyaiklugit naunaiyaidjutikhat ilauyunit, ilihaiyit, uqaudjauyit ang'ngayuqqaatlu uqautigiyaami/nau-naiyariame hulidjuti. Uqaqtait ihumaliuquyaitluunniit ikayuutauniar-mata hulilukaarutikhanut hivunikhani.

D. Quviahuutigiyakhaq

Iniqtigutaannut aannuraalluagivagait-nik hanalrutiliuqpagainniklu ing-gilraangnitani takupkaidjughauyut iniqtamingnik hunavaluit hulilukaaqtil-lutik. Upalunggaiyanginarialik quviahuutigilugitlu niripkailutik havakpiaqparmatta ilihaiyit taapkuatlu inuit ilauyut huliliqtillutik.

E. Titiqqidjutit

Inirumik hulidjutimun, titiqqidjutik (hulivaktainnik hulilukaaliqtillu-tik) upalunggaiqtauyughat tunilugillu ikayuqpaqtut maningnik. Titiqqidjutit ilaliutihimayaqhait naittumik hapkuningga:

- Ilauyut titiraqpaktainnik (titiraqpaktainnik ikayungniaqtaatin ilitturipkaqluni qanuqtut pidjutivaktut ayuikhaqtainniklu. Naku-uhivalliaqtaaqtanlu hulidjut).
- Akikhait ilihaiyit aadlatlu havaktiit
- Akikhait niuviktauhimayut tamayallu hulidjutikhamut.
- Akiliqtuivikhaqaguvitlu inikharnik tamayanikluunniit, ilaliu-tiyauyughat.

Hulidjutikhamun Titiraa

Hulidjutikhaq:

Hulidjutikhamun naunaitkutait:

Uplua:

Kaffiuyut Ilauyut:

Ihumagiyayuyut:

Quviagiyayuyut hulidjutimin:

Ilauyut ayuiqtait:

Nakuuhivalliadjutikhait taapkuanguyut:

F. Tukhiutikhat

Ilaudjutaungman hulidjutikhamun iniqtirutaanut, ilvit upalunggaiyaq-tuqhauyutin uuktuutikhanik maningnik aippaagukhamun.

- Piluni tutkiqhaiyikhamik
- Ihumaliuqlutik hivunikhait hulidjutikhaa
- Nunallaamin ikayuqtaulutin/ikayuut
- Naunaiklutin kitkun ilauyuqhat
- Naunaiklutin humi hulilukaangniaqtuhi
- Havaktikhakhiuqlutin
- Ilauyuqhanik naunaiklutin
- Niuviklutin hunavaluknik hulidjutikhamun
- Halummaqtiqlugu hulilukaaqvikhi
- Tutquqtauvat tamayat
- Upalunggaiyaiqlugu nunallaami quviahuutigiyakhaq
- Ihivriuqtauva naunaiyaiqqa hulilukaarutin
- Upalunggaiyaqlugu titiqqidjutikhaq
- Titiraqlutin ikayuutikharnik maningnik
- Aadlat:
